

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 7P/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721203096
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6721203096.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou vo veci starostlivosti o maloletú: X. Q., W.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matky - Y. Z., W.. XX.XX.XXXX, M. F. W.Y. XXXX/XX, XXX XX A., v zastúpení: Advokátska kancelária NEXUS, JUDr. Michaela Maťuchová, so sídlom Begóniová 19, 821 07 Bratislava - mestská časť Vrakuňa, IČO: 53 407 997 a otca - M. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. T. XXXX/XA, XXX XX A., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Navrhovateľka je povinná zaplatiť trovy konania, ktoré platil štát vo výške 437,51 eur na účet Okresného súdu Zvolen, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec maloletého dieťaťa je povinný zaplatiť trovy konania, ktoré platil štát vo výške 437,51 eur na účet Okresného súdu Zvolen, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom, doručeným okresnému súdu dňa 09.08.2021 domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletou dcérou. Návrh odôvodnila tým, že vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa nie sú dobré, otec matku maloletej nazýva najhoršími vulgarizmami, je arogantný. Otec si maloletú v roku 2021 v pánu sobotu bol vyzdvihnúť dvakrát, z toho raz nedodrжал čas určený súdom a v stredu si maloletú bráva podľa toho ako sa mu hodí. Problém je v tom, že dieťa sa stále na otca pýta, keď otec pre maloletú dcéru nepríde, dcéra je smutná, plačlivá, nespokojná. Otec cez týždeň matke potvrdí, že pre dcéru príde, nakoniec nepríde. Otec je v predstave, že tým týra matku avšak v skutočnosti týra dcéru. Matka musí operatívne vymýšľať náhradný program pre plačúce dieťa, musí mu dokazovať, že ocko ju ľúbi. Čo sa týka stredy takmer vždy mešká alebo vôbec nepríde. Medzi matkou a otcom je množstvo SMS komunikácie, ktorá obsahuje vulgarizmy, nadávky, otec má arogantný postoj. Rovnako správanie otca keď je s maloletou je neprípustné. Matka aj dieťa sú vazalmi situácie. Pokiaľ by mal otec skutočný záujem stretávať sa, matka s tým nemá žiadny problém, avšak otec situáciu zneužíva, otec nejaví záujem o dcéru, je náladový, jeho správanie k dieťaťu je veľmi nevhodné. Otec matku ako rodiča vôbec neakceptuje, dieťaťu hovorí, že matka klame, vzbudzuje u dieťaťa neúctu k vlastnej matke, dieťa štvie proti starej matke. Navyše je dôležitú situáciu nezľahčovať, pretože otec nie je zdravotne v poriadku, z jeho správania je zrejme, že ide o schizofrenickú poruchu osobnosti. Dieťa môže byť v ohrození zdravia a života, nikto nevie ako otec zareaguje. Z uvedeného dôvodu matka žiadala, aby súd upravil stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom každú stredu od 15.30 do 17.00 h. a každú poslednú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 do 17.00 h.

2. Otec vo svojom vyjadrení k návrhu matky doručenom súdu dňa 15.11.2021 uviedol, že s návrhom matky súhlasí. V návrhu ho matka hlboko urazila, neustále sa ho snaží šikanovať. Tým, že je živnostník, svoj čas musí prispôbovať zákazníkovi a nemôže sa fixovať na konkrétne termíny, ktoré mu určil súd vo veci stretávania sa s maloletým dieťaťom. Uviedol, že sa pojednávania vo veci z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti nezúčastní. Súhlasil, aby súd vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti a návrhu matky vyhovel.

3. Právna zástupkyňa navrhovateľky súdu v e-mailovom podaní, doručenom dňa 25.11.2021 oznámila, že otec maloletého dieťaťa pred časom podal trestné oznámenie. V rámci trestného konania bol vypracovaný psychiatrický posudok Y. U., v ktorom posudzoval zdravotný stav otca maloletého dieťaťa. Otcovi bola zistená psychofremická porucha v pravom slova zmysle, prejavujúca sa poruchami v myslení, vnímaní a konaní paranoidnými perzekučnými bludmi, sluchovými a intrapsychickými halucináciami a konaním pod ich vplyvom, čo spôsobuje oslabený kontakt s realitou patologickej hĺbky, ktorá je neliečiteľná. Požiadala súd o pripojenie trestného spisu z dôvodu posúdenia, či je otec spôsobilý stretávať sa s maloletým dieťaťom a či je stretávanie otca s maloletou v záujme dieťaťa.

4. Navrhovateľka v podaní doručenom súdu dňa 26.11.2021 uviedla, že v trestnom konaní vedenom OR PZ Zvolen v spise ČVS:ORP-478/1-VYS-ZV-2018 bol vypracovaný znalecký posudok znalca z odvetia psychiatria Y. U. číslo (č.) 89/2018, v ktorom znalec konštatuje, že otec maloletej trpí duševným ochorením v pravom slova zmysle, ide o schizofrenické ochorenie prejavujúce sa poruchami v myslení, vnímaní a konaní. Ochorenie je nedostatočne podchytené, v nedostatočnej remisii, nejde o stav trvalý, ale liečiteľný. Navrhla vyžiadať si informácie od ošetrojúcej psychiatricky otca, či je nastavený na liečbu, či dodržiava liečebný režim. Zároveň navrhla, aby súd upravil styk maloletej s otcom každú poslednú sobotu v mesiaci v čase od 11.00 do 15.00 h. za prítomnosti tretej osoby, ktorú nekonkretizovala.

5. Na pojednávaní dňa 20.01.2022 navrhovateľka uviedla, že návrh podala z dôvodu, že otec nejaví záujem o dcéru, nechodí si pre ňu pravidelne. Navrhla zúžiť stretávanie sa otca s maloletou dcérou, pričom nevedela označiť konkrétnu osobu, v prítomnosti ktorej by sa mal otec s maloletou stretávať. V rámci rodiny nie sú dobré vzťahy s otcom maloletej, rovnako otec nemá dobré rodinné vzťahy so svojimi rodičmi. Pokiaľ dcéra trávi čas s otcom, otec sa nevhodne správa, dochádza ku konfliktom. Dcéra prichádza zo stretnutia s otcom mĺkva, nie je to jej štandardné správanie. Dcéra pobyt u otca opisuje tak, že sa hrá sama, že otec sa jej nevenuje, buď pracuje alebo je na počítači. Otec sa nevhodne správa ku matke maloletého dieťaťa, matku ponižuje v prítomnosti maloletého dieťaťa. Stáva sa, že dcéra je pripravená na stretnutie s otcom, otec na poslednú chvíľu oznámi, že nepríde. Komunikácia s otcom je komplikovaná. Vulgárne a nevhodné správanie otca v prítomnosti maloletého dieťaťa má negatívny vplyv na výchovu maloletej dcéry. Otec dieťaťu poskytuje informácie, ktoré sú nevhodné vzhľadom na jej vek. Napríklad ju informoval aj o prebiehajúcom súdnom konaní, nemá to dobrý vplyv na zdravie a pohodu dieťaťa.

6. Na pojednávaní súd vypočul otca maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že nie je pravda, že sa s maloletou dcérou nestretáva podľa rozhodnutia súdu vo veci úpravy styku s dieťaťom. Zo strany matky ide o vykonštruované informácie, aj keď je pravda, že upravený čas stretávania sa nerealizuje úplne pravidelne. Niekedy za dcérou nepríde, to však matke následne oznámi. Niekedy sa stane, že sa s dcérou nemôže z pracovných dôvodov stretnúť. Vtedy sa s matkou snaží dohodnúť aby sa s dcérou stretol v iný deň, avšak matka nie je prístupná takejto dohode. Otec si však myslí, že je v záujme maloletého dieťaťa aby sa s dcérou stretával. Problém je v tom, že rodičia nevedia spolu komunikovať. Pokiaľ sa stalo, že matka meškala s prípravou a odovzdaním dcéry otcovi, toto otec akceptoval, dcéru si zobral neskôr. K dcére pristupuje spôsobom, že sa jej snaží nahradiť deficit, že dcéra nevyrastá v kompletnej rodine. Neexistuje žiadny dôvod na to, aby sa s dieťaťom nestretával. Takisto nie je pravda, že pri preberaní dieťaťa spôsobuje otec konflikty alebo slovne napáda matku, prípadne, že sa správa nevhodne. Je to práve matka, ktorá vyvoláva konflikty pri preberaní dcéry. Matke stále hovorí, že veci by nemali riešiť v prítomnosti maloletého dieťaťa, ale osamote. S dcérou sa stále dohodne ako budú spolu tráviť čas. Chodievajú do detskej herne, chodievajú na prechádzky, na výlety, na koníky. Dieťa neohrozuje ani na živote, ani na zdraví. Potom by bolo nelogické aby mu matka vyvolávala, že kedy si pre dieťa príde a dožadovala sa, aby si dieťa prevzal. Dcéra mu hovorí, že matka s ňou netrávi spoločný čas. Matka je náladová, dieťa doma ignoruje. Otec má pocit, že matka neposkytuje dieťaťu riadnu starostlivosť. Otec uviedol, že s návrhom matky na zúženie styku nesúhlasí. Vzhľadom na jeho

pracovnú zaneprázdnenosť by bola najschodnejšia cesta aby rodičia spolu normálne komunikovali a dohodli sa na stretávaní sa otca s dcérou, v prípade, ak si otec dcéru nemôžu z pracovných dôvodov prevziať, dohodli náhradný termín stretnutia.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol vykonať dokazovanie znalcom z odboru psychológia, prípadne pribrať aj znalca z odboru psychiatria s tým, že predmetom znaleckého posúdenia by bol duševný stav oboch rodičov, aby sa znalec vyjadril k rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom v rozsahu, ktorý bude v záujme maloletého dieťaťa.

8. Uznesením č. konania (č. k.) 7P/38/2021-118 zo dňa 14.03.2022 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, znalcovi uložil po oboznámení sa so spisovým materiálom a po odbornom vyšetrení matky a otca maloletého dieťaťa zhodnotiť osobnosť rodičov, posúdiť citové vzťahy rodičov k maloletému dieťaťu, či sú tieto vzťahy niečím alebo niekým deformované, zhodnotiť osobnostné predpoklady rodičov, ako aj ich psychosociálnu vyspelosť na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, posúdiť vplyv prostredia a sociálnych vzťahov matky aj otca na maloleté dieťa, vyjadriť sa u ktorého z rodičov je z psychologického hľadiska lepší predpoklad na to, aby do budúcnosti zabezpečil riadny duševný vývoj maloletého dieťaťa z hľadiska pováh rodičov a nimi uznávaných životných hodnôt, vyjadriť sa, ktorému z rodičov by bolo s prihliadnutím na vek dieťaťa vhodné zveriť dieťa do osobnej starostlivosti, a zároveň za akých podmienok a v akom rozsahu by znalec doporučil upraviť styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, aby sa znalec zároveň vyjadril aká forma styku by bola za daného stavu s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa najvhodnejšia bez ohrozenia psychického vývoja maloletej.

9. Ustanovený znalec vypracoval znalecký posudok č. 3/2022, v ktorom uviedol, že matka maloletej vykazuje osobnosť bez prítomnosti patologických štruktúr, u otca je prítomná patologická štruktúra osobnosti, spontánny prejav je limitovaný, abstraktný pohľad skúmanej osoby na seba alebo druhých. Osobnosť otca je strnulá, neschopná rozvoja, emocionálne i duševne nevyrovnaná, prázdna, neschopná vnímať realitu, prítomné identifikované, no nespracované zranenia bez stabilizačných mechanizmov, výrazná dominancia a latentná agresia. Matka je pre maloleté dieťa primárnou osobou, v jej živote má nezastupiteľné miesto a vytvára pre ňu bezpečný a stabilný domov. Citový vzťah otca k maloletej dcére je založený na jeho aktuálnej psychickej kondícii. Možno usudzovať, že citové vzťahy k maloletému dieťaťu sú významným spôsobom deformované otcovou psychiatrickou diagnózou. Matka vytvára pre maloleté dieťa ideálne podmienky na jej zdravý, osobnostný, emocionálny a mentálny rozvoj. Pokiaľ je otec maloletej v dobrej psychickej kondícii a má vytvorené dostatočné podporné prostredie, dodržiava liečebný režim stanovený ošetroujúcim lekárom a nemá aktuálne pracovné povinnosti neodkladného charakteru, je schopný poskytovať pre svoju dcéru riadnu starostlivosť. Z psychologického hľadiska je u matky lepší predpoklad na to, aby do budúcnosti zabezpečila riadny duševný vývoj maloletej z hľadiska pováh rodičov a nimi uznávaných životných hodnôt. Styk otca s maloletou by bolo vhodné upraviť tak, aby jeho frekvencia a spôsob, prípadne možná asistencia počas kontaktu zohľadňovala dodržiavanie liečebného režimu v súvislosti s jeho predchádzajúcou hospitalizáciou a následnou ambulantnou liečbou. Otcovi bolo diagnostikované na základe znaleckého vyšetrenia Y. U., znaleckým posudkom č. 89/2018 iniciovaného OR PZ Zvolen zo dňa 31.08.2018 závažné duševné ochorenie, schizofrénna psychóza v nedostatočnej remisii.

10. Na pojednávaní dňa 29.09.2022 právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že z vypracovaného znaleckého posudku ustanoveným znalcom vyplynulo, že stretávanie sa otca s maloletou závisí od psychickej kondície otca. Aktuálne sa otec nelieči, ide o trvalé duševné ochorenie, ktoré mu bolo diagnostikované v roku 2018, preto by bolo v záujme maloletého dieťaťa vhodné podrobiť otca znaleckému vyšetreniu znalcom z odboru psychiatria a zväziť možnosti úpravy styku otca s maloletou. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že otec javí záujem o dcéru, stretáva sa s ňou, dcéra chodí domov v poriadku. Matka u dcéry nebadá, že dcéra je nespokojná alebo nešťastná, že by jej otec ubližoval, prípadne, že by otec nevykonával osobnú starostlivosť o maloleté dieťa riadne. Od času začatia súdneho konania, otec stanovenú úpravu styku s maloletým dieťaťom dodržiava. Problém je v tom, že otec dcéru tlačí do vecí, ktoré on považuje za dôležité alebo potrebné a dcéra na takéto správanie otca nevie reagovať. Napríklad dcéra chodí k logopedičke, nie je potrebné na dcéru naliehať aby dosahovala pokrok v liečbe, všetko má svoj čas. Otec na dcéru tlačí, aby sa správnu výslovnosť naučila čo najskôr, ako keby nevedel pochopiť potreby maloletého dieťaťa, dcéra je tým zneistená, hystericky plače. Rodičia sa nevedia zhodnúť na viacerých veciach v súvislosti so starostlivosťou a

výchovou o maloleté dieťa. Napríklad problém bol s nástupom do ZŠ, do prvého ročníka s tým, že psychologička odporučila dcére odklad, otec s uvedeným nesúhlasil. Bolo iniciované konanie na súde, nakoniec otec v priebehu súdneho konania súhlasil s odkladom povinnej školskej dochádzky. Otec sa správa zmätočne, svojvoľne nerešpektuje dohodnuté veci, dohodnutý čas, režim v škôlke, sám si určuje kedy čo bude robiť a núti aj okolie rešpektovať jeho rozhodnutia. Problém je, že otec sa správa vulgárne tak k navrhovateľke ako aj k učiteľkám v škôlke, správa sa dehonestujúco.

11. Na pojednávaní kolízny opatrovník doporučil aby súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie z dôvodu skúmania duševného zdravia otca maloletej znalcom z odboru psychiatria, pretože duševné ochorenie otca bolo konštatované už v rámci trestného konania, rovnako je potrebné vychádzať zo záveru znaleckého posudku realizovaného v konaní č. 3/2022, kde znalec opätovne konštatoval, že otec pravdepodobne trpí duševným ochorením a v prípade, že nie je nastavený na liečbu, mohlo by to mať negatívny dopad na realizovanie starostlivosti o maloleté dieťa.

12. Súd uznesením č. k. 7P/38/2021-207 zo dňa 09.11.2022 vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, znalcovi uložil po preštudovaní a analýze spisového materiálu a vlastnom psychiatrickom vyšetrení duševného stavu otca posúdiť duševný stav a vo vzťahu k tomu spôsobilosť otca starať sa riadne o maloleté dieťa v čase výkonu osobnej starostlivosti o maloletú, zistiť, či vyšetrovaný trpí duševnou poruchou, aká je prognóza vývoja poruchy do budúcnosti, posúdiť ako duševná porucha ovplyvňuje konanie vyšetrovaného, jeho správanie, posúdiť či v prípade, ak bude nastavený na liečbu, je schopný riadne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa bez ohrozenia fyzického, psychického stavu dieťaťa a jeho riadneho vývinu, uviesť ďalšie zistenia a poznatky znalca, ktoré by mohli byť dôležité a potrebné pre rozhodnutie súdu vo veci. Ustanovená znalkyňa vypracovala znalecký posudok č. 10/2023, v ktorom uviedla, že nenachádza u otca maloletého dieťaťa známky duševnej poruchy v pravom zmysle slova, t. j. psychózy, dominuje jeho osobnosť, ktorá je abnormne štruktúrovaná, nesie črty senzitivne paranoidne narcistické, jeho spôsobilosť starať sa riadne o maloleté dieťa v čase výkonu osobnej starostlivosti o dieťa narušená nie je, avšak vzhľadom k prekonanej psychotickej poruche v roku 2018 a riziku recidívy psychotickej dekompenzácie jeho osobnosti je nutná psychiatrická ambulantná starostlivosť (kontroly stavu) aspoň raz za polrok. Otec maloletého dieťaťa sa aj pred znalkyňou vyjadroval dehonestujúco o iných osobách, preto by bolo vhodné psychoterapeutické sedenie menovaného u klinického psychológa so zameraním sa na oblasť komunikácie, zvládania záťaže, zvýšenie dôvery voči druhým. Znalkyňa ďalej uviedla, že otec maloletého dieťaťa netrpí duševnou poruchou v pravom slova zmysle, trpí však zmiešanou poruchou osobnosti, ktorej prognóza vývoja do budúcnosti môže byť rôzna a závisí od spolupráce a postoja vyšetrovaného. Zmiešaná porucha osobnosti sa u vyšetrovaného prejavuje potrebou seba presadzovania, dominancie ovládania druhých, je málo sebakritický, skôr má tendenciu k nadmernému vyzdvihovaniu svojej osoby a schopností, prezentuje svoju dôležitosť, jedinečnosť. Pozornosť je zameraná na opis vlastnej osoby v čo najlepšom svetle, zároveň na kritiku druhých. Toho času je otec maloletého dieťaťa schopný riadne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa bez ohrozenia fyzického, psychického stavu dieťaťa, aj jeho riadneho vývinu bez nastavenej liečby. Vzhľadom k prekonanej psychotickej poruche v roku 2018 a riziku recidívy, je nutná psychiatrická ambulantná starostlivosť, kontroly stavu, prípadne aj heteroanamnézia od jeho blízkych osôb. Ustanovená znalkyňa iné zistenia a poznatky dôležité a potrebné pre rozhodnutie súdu v predmetnom konaní nezistila.

13. Na pojednávaní dňa 29.05.2023 navrhovateľka uviedla, že stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom prebieha podľa rozhodnutia súdu. Stáva sa, že otec donesie dcéru a odovzdá ju matke skôr. Pokiaľ dcéra trávi čas s otcom, matka nebadá u dcéry nejaké negatívne zmeny, dcéra má otca rada. Dcéra hovorí, že otec sa jej nevenuje podľa predstáv dieťaťa, napríklad idú k starej matke, dcéra sa hrá sama, otec sa rozpráva so svojou mamou, prípadne stará mama sa venuje dieťaťu.

14. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí so znaleckým posudkom, ktorý vo veci vypracoval Y. Y., už viac ako štyri roky sa nelieči, nakoľko to nie je potrebné. Naposledy keď bol u svojej psychiatricky, táto mu po vyšetrení povedala, že už nemusí brať lieky, nemusí sa podrobovať liečbe.

15. Na pojednávaní súd vypočul ustanovenú znalkyňu psychiatricku Y. F. U. J., ktorá uviedla, že u otca maloletého dieťaťa známky duševnej poruchy v pravom zmysle slova nezistila, zistila abnormálne štruktúrovanú osobnosť. Ide o zmiešanú poruchu osobnosti, v prípade komplikácií dochádza k depresiám, k psychózam, čo otec maloletej prekonal v roku 2018. Porucha bola nejaký čas v liečbe,

postupne sa lieky vysadili a otec maloletej je bez liečby dlhšiu dobu. Prejavy psychotickej poruchy ako bola, pre ktorú bol otec aj hospitalizovaný a liečený, počas znaleckého vyšetrenia znalkyňa nezistila. Neznižuje sa jeho schopnosť postarať sa riadne o maloleté dieťa. Otec prekonal akútnu polymorfnú psychotickú poruchu s príznakmi schizofrénie. Porucha vzniká väčšinou z dôvodu záťaže a je vyliečiteľná, nemusí sa opakovať. Riziko recidívy existuje, bola by vhodná pravidelná kontrola u ošetrujúceho psychiatra. Má to však len preventívny charakter. Otec do budúca už nemusí mať žiaden problém.

16. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že otec trpí zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá je definovaná ako vzorce prežívania a správania. Je potrebné, aby bol otec sledovaný v psychiatrickej ambulancii. Znalkyňa síce konštatovala, že otec sa dokáže postarať o dieťa, avšak sú nutné kontroly.

17. Súd požiadal o správu ošetrujúcu psychiatricku otca maloletého dieťaťa, ktorá súdu oznámila, že menovaný bol vyšetrený na ambulancii naposledy 05.08.2022, žiadal si potvrdenie pre súd o zdravotnom stave. Otec maloletého dieťaťa nemal od prepustenia z T. V. dňa 03.08.2018 návrat psychickej poruchy, je bez farmakologickej liečby od apríla 2019. Na kontroly chodil pravidelne podľa objednania od 26.09.2019, liečba bola ukončená, mal sa dostaviť na kontrolu podľa potreby.

18. Navrhovateľka podaním dňa 06.02.2023 navrhla upraviť stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom každú stredu v čase od 16.00 do 19.00 h. a poslednú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 do 18.00 h. s tým, aby otcovi bola uložená povinnosť raz do mesiaca sa preukázať kolíznemu opatrovníkovi, či postupuje odbornú psychiatrickú liečbu ambulantnou formou. Návrh matky bol doručený otcovi maloletého dieťaťa a kolíznemu opatrovníkovi, ktorí sa k poslednému návrhu na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom nevyjadrili.

19. Na pojednávaní dňa 29.06.2023 súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so znaleckým posudkom vypracovaným znalcom v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia Y. K. Y. č. 3/2022, s obsahom znaleckého posudku vypracovaným ustanovenou znalkyňou Y. F. U. J., znalkyňou pre odbor zdravotníctvo a farmácia, z ktorých zistil skutočnosti uvedené v odsekoch 9 a 12 tohto rozsudku. Znalecké posudky boli účastníkom konania a kolíznemu opatrovníkovi po vypracovaní doručené s výzvou na vyjadrenie k ich obsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom správy ošetrujúcej psychiatricky otca maloletého dieťaťa, z ktorej obsahu zistil skutočnosti uvedené v odseku 17 tohto rozsudku. Ďalej sa súd oboznámil s SMS správami rodičov maloletého dieťaťa (č. listu 93 až 96 súdneho spisu), ktorej obsahom je komunikácia ohľadne prebiehajúceho súdneho konania, stretávania sa otca s maloletou. V SMS komunikácii otec používa vulgarity a spoločensky nevhodné vyjadrovania voči matke maloletej.

20. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákona o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

24. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

25. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

26. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zúženia styku otca s maloletou dcérou, ktorý bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Zvolen spisová značka 19P/33/2018 zo dňa 12.12.2018. Súd vo veci schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu dieťaťa určenou sumou výživného, styk otca s dieťaťom bol upravený v rozsahu každého víkendu v párnom týždni, a to od soboty od 9.00 h. do nedele do 17.30 h. a každú stredu od 14.30 h. do 18.00 h. V priebehu konania navrhovateľka viackrát menila návrh na úpravu styku otca s dieťaťom, naposledy podaním doručeným súdu dňa 02.06.2023, v ktorom žiadala, aby sa otec s maloletou stretával každú stredu v čase od 16.00 do 19.00 h. a poslednú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 do 18.00 h. s tým, aby súd otcovi uložil povinnosť raz do mesiaca sa preukázať kolíznemu opatrovníkovi, že postupuje odbornú psychiatrickú liečbu ambulantnou formou.

27. Podnetom iniciovať konanie o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom bola skutočnosť, že otec rozsah úpravy styku nerešpektuje, správa sa ku matke dehonestujúco aj v prítomnosti dieťaťa, nejaví o dcéru záujem, jeho správanie k dieťaťu je nevhodné.

28. Navrhovateľka a otec maloletého dieťaťa vo svojich vyjadreniach a výpovediach spochybňovali spôsobilosť druhého rodiča sa o dieťa riadne postarať, zabezpečiť jeho potreby a zdravý vývoj. Z dôvodu odborného posúdenia osobnosti rodičov a ich predpokladov na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia. Vo vypracovanom znaleckom posudku ustanovený znalec uviedol, že navrhovateľka vykazuje osobnosť bez prítomnosti patologických štruktúr, je pre dieťa primárnou osobou v jeho živote, vytvára pre dcéru bezpečný a stabilný domov. U otca znalec skonštatoval patologickú štruktúru osobnosti s tým, že pokiaľ je otec maloletej v dobrej psychickej kondícii a má vytvorené dostatočné podporné prostredie, dodržiava liečebný režim stanovený ošetroujúcim lekárom a nemá aktuálne pracovné povinnosti neodkladného charakteru, je schopný poskytovať pre svoju dcéru riadnu starostlivosť. Znalec odporučil styk otca s maloletou upraviť tak, aby jeho frekvencia a spôsob, prípadne možná asistencia počas kontaktu zohľadňovala dodržiavanie liečebného režimu v súvislosti s jeho predchádzajúcou hospitalizáciou a následnou ambulantnou liečbou. Otcovi bolo na základe znaleckého vyšetrenia Y. U., znaleckým posudkom č.89/2018 iniciovaného OR PZ Zvolen zo dňa 31.08.2018 diagnostikované závažné duševné ochorenie, schizofrénna psychóza v nedostatočnej remisii.

29. Vzhľadom na závery znalca z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia vo veci hodnotenia osobnosti otca maloletého dieťaťa, súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, znalcom uložil po preštudovaní a analýze spisového materiálu a vlastnom psychiatrickom vyšetrení duševného stavu otca posúdiť duševný stav a vo vzťahu k tomu spôsobilosť otca starať sa riadne o maloleté dieťa v čase výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Ustanovená znalkyňa vo vypracovanom posudku uviedla, že nenachádza u otca maloletého dieťaťa známky duševnej poruchy v pravom zmysle slova. Osobnosť otca je abnormne štruktúrovaná, nesie črty senzitívne paranoidne narcistické, avšak jeho spôsobilosť starať sa riadne o maloleté dieťa v čase výkonu osobnej starostlivosti o dieťa narušená nie je. Znalkyňa ďalej uviedla, že otec maloletého dieťaťa netrpí duševnou poruchou v pravom zmysle slova, trpí však zmiešanou poruchou osobnosti, ktorej prognóza vývoja do budúcnosti môže byť rôzna a závisí od spolupráce a postoja vyšetrovaného. Zmiešaná porucha osobnosti sa u vyšetrovaného prejavuje potrebou seba presadzovania, dominancie, ovládania druhých, je málo sebakritický. Toho času je otec maloletého dieťaťa schopný riadne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa bez ohrozenia fyzického, psychického stavu dieťaťa, aj jeho riadneho vývinu bez nastavenej liečby. Na pojednávaní znalkyňa uviedla, že u otca maloletého dieťaťa známky duševnej poruchy v pravom zmysle slova nezistila, zistila abnormálne štruktúrovanú osobnosť. Ide o zmiešanú poruchu osobnosti, v prípade komplikácií dochádza k depresiám, k psychózam, čo otec maloletej prekonal v roku 2018. Porucha bola nejaký čas v liečbe, postupne sa lieky vysadili a otec maloletej je bez liečby dlhšiu dobu. Prejavy psychotickej poruchy ako bola, pre ktorú bol otec aj hospitalizovaný a liečený, počas znaleckého vyšetrenia znalkyňa nezistila. Neznižuje sa jeho schopnosť postarať sa riadne o maloleté dieťa. Otec prekonal akútnu polymorfnú psychotickú poruchu s príznakmi schizofrénie. Porucha vzniká väčšinou z dôvodu záťažee a je vyliečiteľná, nemusí sa opakovať. Riziko

recidívy existuje, bola by vhodná pravidelná kontrola u ošetrojúceho psychiatra. Má to však len preventívny charakter. Otec do budúca už nemusí mať žiaden problém.

30. Z vykonaného znaleckého dokazovania nemal súd preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, prípadne obmedzenie styku. Rovnako neboli preukázané skutočnosti, na základe ktorých, by mal súd podmieňovať stretávanie sa otca s maloletou odbornou psychiatrickou liečbou otca ambulantnou formou, tak ako navrhla matka dieťaťa v poslednom podaní vo veci dňa 02.06.2023. V zmysle záverov posudku vypracovanom znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria otec netrpí duševnou poruchou, toho času je otec maloletého dieťaťa schopný riadne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa bez ohrozenia fyzického, psychického stavu dieťaťa, aj jeho riadneho vývinu bez nastavenej liečby.

31. V priebehu súdneho konania trvajúceho necelé dva roky, mal súd z výpovedí navrhovateľky preukázané, že po začatí konania otec dodržiava rozsah úpravy styku s maloletým dieťaťom. Navrhovateľka nebadá u dcéry po pobyte u otca negatívne zmeny, dcéra sa na stretnutia s otcom teší, má otca rada.

32. Súd návrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom zamietol, pretože v čase rozhodovania súdu vo veci na základe vykonaného dokazovania neboli preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie styku.

33. Záverom súd dodáva, že z predloženej SMS komunikácie medzi rodičmi dieťaťa mal súd preukázané nevhodné a dehonestujúce vyjadrenia otca na adresu navrhovateľky. Takéto správanie otca je jednoznačne odsúdeniahodné, neadekvátne a spoločensky neprípustné. Vo veciach komunikácie ohľadne výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa by rodičia v tomto prípade mali viesť výlučne vecnú komunikáciu zameranú iba na dieťa, bez vzájomných hodnotiacich úsudkov a komentárov.

34. Vzhľadom na znalcami konštatovanú zmiešanú poruchu osobnosti u otca a možnosť recidívy akútnej polymorfnej psychotickej poruchy je nevyhnutné, aby matka v prípade akýchkoľvek pochybností vo vzťahu k spôsobilosti otca vykonávať starostlivosť o dcéru riadne, upovedomila orgán sociálnoprávnej ochrany detí a v súčinnosti s ním bezodkladne iniciovala súdne konanie vo veci starostlivosti o maloletú. Rovnako nerešpektovanie súdnej úpravy styku s dieťaťom (v prípade riadneho preukázania zo strany matky, napr. aj formou nahlásení ÚPSVaR o porušení povinnosti otca prevziať/odovzdať dieťa v stanovený čas) môže viesť v budúcnosti k zmene súdneho rozhodnutia v časti úpravy styku otca s dieťaťom.

35. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

37. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

38. Podľa § 49 ods. 1, 2, 3 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účastníctva na veci a na konaní.

39. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O nároku na náhradu trov účastníkov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a každý si znáša trovy, ktoré mu v súvislosti s konaním vznikli sám.

41. Pre rozhodnutie vo veci bolo nevyhnutné odborne posúdiť psychický stav otca maloletého dieťa. Z uvedených dôvodov súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Za výkon znaleckej činnosti súd priznal ustanovenej znalkyni uznesením č. k. 7P/38/2022- 255 zo dňa 28.02.2023 vyúčtované znalečné vo výške 777,40 Eur, ktoré uhradil z rozpočtových prostriedkov štátu. Z rozpočtových prostriedkov štátu bola zaplatená aj zvyšná časť vyúčtovaného znalečného ustanovenému znalcovi z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia vo výške 97,92 Eur (znalečné priznané uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 7P/38/2021-165 zo dňa 01.08.2022), ktorá nebola krytá preddávkami zloženými účastníkmi konania. Pretože u účastníkov konania neboli zistené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, súd im uložil povinnosť (každému v jednej polovici) zaplatiť trovy konania, ktoré platil štát tak, ako je uvedené vo výrokoch III., IV. tohto rozsudku. Znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme maloletého dieťaťa, preto je dôvodné a spravodlivé aby trovy, ktoré v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním vznikli, znášali obaja rodičia v rovnakom pomere.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods.1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 Civilného mimosporového poriadku - CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).